

قالانی جوبالاودی، قورؤدی كوره گەندىكپەن، جۇيەلى لىلگەر بىلەتىپ،
باتىسقا ھىشك اشقان، وسىز اماندانغان وڭىرلىك ورتالىق قالا قۇرۇ كەرەك

قىلى جەتەكتەۋدى كۈرنەكتىلەندىرىپ،
قاڭلا قۇرېلىسى مەن كاسىپ سالاسىنىڭ
دامۇن ئېرى تۇناس جوپىار لاب، فاكتور-
لاردىڭ شۇعېر لاثۇن، كاسىپ سالاسىنىڭ
شۇعېر لاثۇن، قىزەمەت تەۋەۋدىڭ شۇعېر-
لاثۇن جەدەل بىلگەزىلەتىپ، بایلىق با-
سىمىدىغان تولىق ساۋالەندىرىپ، كاسىپ
سالاسىنىڭ ورنالا سۋۇن كۇش سالا ساپالا-
لاندىرىپ، شەكارا وتكەلى ھكۈنۈمىكالق
بەلەدەۋى قۇرېلىستا بەلسەنە تووعسىپ،
سىرتقا باعىتتالاعان ھكۈنۈمىكانىڭ دامۇ دەڭ-
گەيىن جەدەل جوغرابىلاتىپ، جەرگىلىكتى
ھەرەكىشەللىك يە وسىز اماندانغان كاسىپ
سالاسى جۇيەسىن بەلسەنە قۇرۇپ، قالانىڭ
دامۇ نەڭزىن بەكەمدەپ، تۇناس تۇلەعالق
قوقاتىن زورايتۇ كەرەك. قالانىڭ ساپاسىن
جوغرابىلاتىپ، ”حالقىنىڭ قالاسىن حالق
قۇرۇرۇ، حالقىنىڭ قالاسى حالق ئۇشىن بولۇ“
ؤستانىمن شىكەزىلەي امالىاتتا اىگىلىپ،
شىنجىغاڭعا باعىتتامالى كۆھەكتەسو باسىمىدىغان
تولىق پايىدالانىپ، وقۇ - اعارتۇ،

دامؤن ارقاؤ تىپ، بلهنىڭ عىش پەن سرتىتى تۇتاسىرۇ داعى جانە بۇكىل رايىدە- نىڭ ساۋادا، زات اينالىمى، مادهنىيەت، سا- ياحات سياقى ئۇيىندى سالالارنىڭ دامؤى بارسىندىماعى ماڭزىدى فۆنكتىسياسىن اناعۇرلۇم كۈشىتىپ، قالانىڭ دامۇ قابىدە- لمەت دەگىگەيىن وۇزدىكىسز كەمەلدەندە- رىپ، جوغرادلاتىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ، حالق سانلىنىڭ جوغرارى ئونمىدى شۇغۇر- لانۇن جەبىپ، وەزىرلىك دامؤغا جەتە كە- شىلىك هتىۋ، جەتكەكتە قابىلەتن وۇزدىك- سىز كۈشىتىۋ كەرەك. كاسىپ سالاسى ار-

بانی جو عاری ولشهم، جو عاری ده گنگه یده
ویداعدای جاساپ، وندرس، تورهس،
هکولو گیا که گستینگن علمی، ویله سمدي
ورنا الاستریپ، نه گز دیک قور طعلار داعی
ولقلقتاردي جهدل تولقتاپ، جو عاری
داره چهلى وقوه - اعارتو سیاقتی ټئویندی
بايلقتاردي ویله سمدي ورنا الاسترودي
جهېپ، قالا قور بیلسنیڭ، داۋىننىڭ وسى-
زاماندان تو ۵۵ گەين جهدل جو عارى دلا تۇ
کەرهەك. دقپال جاساۋ رولىن كۈشەيتىپ،
جىبىك جولى ھكونوميکالق بەلدەۋى
ۋەزەكتى رايوننىڭ جو عارى ساپالى

بايسن تولق، داله - عدال دايه كتلهندد-
رپ، ده گكديي اناعورلم جو عاريلاتپ،
كوز ايانى كه گهيتپ، جوبا جويهسدن وۇز-
دىكسىز كەمەلدەندىرىپ، دامۇ ورنالاسى-
من ساپاللارنىدىرىپ، جەرگىلىكتى جاعدای-
عا قاراي سستەپ، ھەشكەلىكتى كورنەكتى-
لەندىرىپ، اشق، وسىز اماندانغان وڭىر-
لىك ورتالىق قالانى بەلسەن قۇرۇ-
كەرەك. باسمىدقىتى، وردىنى عدال
تاۋىپ، باتىسقا ھىسىك اشۇدىڭ وزگەشە
وڭىرلىك ورىن باسمىدقىنما سۈيەنپ،
قالانىڭ دامۇ ورنىن تەرەڭ يىگەرىپ، جو-

اگّمه هاجلسنده ما شیگرُوی لهـ.
 دهـگ قاتستی جاواپتی جولداستارهـن
 قالانی جو بالاـ، قورـوـ، دامـتنـ توـینـدـی
 قـزـمـهـنـتـهـرـنـ اـرـقـاـوـ هـتـیـبـ شـکـرـلـهـی
 پـیـکـرـ اوـسـتـرـدـیـ.ـ وـلـ بـلـایـ دـهـپـ اـتـاـپـ
 کـوـرـهـتـقـتـیـ:ـ لـهـ شـینـجـیـاـنـشـ بـاـتـسـقـاـ هـسـكـ
 اـشـوـدـاعـیـ الدـلـعـیـ شـهـبـنـ تـوـلـعـاـوـ،ـ جـبـهـکـ
 جـولـیـ هـکـونـوـمـیـکـالـقـ بـهـلـهـؤـیـ وزـهـکـتـیـ رـابـوـ.
 نـنـ قـفـرـوـ سـیـاقـتـیـ کـهـلـلـیـ سـترـاـتـهـ کـیـالـاـرـدـاـ مـاـ.
 گـزـدـیـ وـرـنـ الـادـیـ.ـ جـاـگـاـ دـاـوـرـدـهـ گـیـ
 پـارـتـیـانـلـیـ شـینـجـیـاـنـدـیـ بـاسـقـارـوـ جـالـپـیـ جـوـ.

شینجیاڭنىڭ جوغرافىي ساپالى دامۇننا نازار

قۇنارلى جەردى قۇنىتاي باپتاپ، اۋل - قىستاقنى گۈلدەندىرۈدى چاپپاي ملگەرلەتتى

سالاسن دامتو جوباسن موقیات ویداعه-
دای جاسپ، کاسپ سالاسی شو عمر ننگ
اره کهت جوسپارن، عتُیندی کاسپ
سالاسی تزیه گن دامتو دی اتفاره جوبا-
سن ویداعه دای جاسپ، عبر کاسپ سا-
لاسندا عبر کارتا، عبر تزیه کته عبر
کهسته بولوین جوزه گه اسریپ، هر کشه
کاسپ سالاسی شو عمر ننگ جوعاری ساپا-
لی داهوین بلگه رله دهه دی.
سوئمهن برگه مهمله که تتنگ اوبل
شاره اشلىعی کاسپ سالاسن تو عسپالی
دامتو نسانن قولداو سایاسانن ویدا-
عه دای پايدلانپ، مهمله که تتنگ استق
حاو پیسز دنگی هن ماکزدی اوبل شاره-
شلىعی و نمده رمهن عونمدي قامداودی
قاماتاما ستره تودی ارقاو هتب، اوبل شار-
ه اشلىعی تؤناس کاسپ سالاسی تزیه گه-
سلک عتُیندی تزیه گن کوش سالا جه-
تيلدرپ، مهمله که تتنگ وسی زمانعی
اوبل شاره اشلىعی کاسپ سالاسی باقشا-
سنن، با سمندیقا، هر کشه لیکه یه
کاسپ سالاسی شو عمر ننان جانه اوبل
شاره اشلىعی کاسپ سالاسندا قواتنی قا-
لا شقتان عبر توبن عبر تؤناس جوسپار-
لاب ورنالاسترپ، قورپ، شينجيماک
هر کشه لیکنه یه وسی زمانعی اوبل -
قسستاق کاسپ سالاسی جویه سن جهدل
فوروه کره ک.

اپیای بلگه رله تئی
تن کوش سالا اتقاریپ، شینجیا گنکش سا-
پالی تؤقم جه تلدر ۋەدگى وڭر لىك با-
سەمدىعى مەن بايلىق با سىمىدىعىن سىكە
قوسىپ، ساپالى تؤقم جەتىلدر ۋەد
ئىرى راييون قۇرسىپ، اوپل شارۋاشلىد-
عنداعى شەشۈشى، وزەكتى تەھنىكالا-
دان قاماللىپ، دەربەس تؤقم تۇرلە-
رەنلىك رايونمىز دىلگۇنچىسىندا وۇستا-
تن سالسىتىرما سىن وۇزدىكىسىز جو عارىلاتا-
دى.

مۇنان سىرت، بۇكىل راييون اوپل
شارۋاشلىق ماشىنا لاردىن زەرتتىپ
اشۇدى، جاساۋدى جالپىلاسترىر ۋەدى، قول-
دان نۇدى ئېرى تۇلۇالاندىر ۋەدىكەنەمەكەت
دارە جەلەلى سىناق ئۇيىنى نىسانىن ويداعم-
دai يىگەرىپ، زەرتتەۋ - اشۇ - جاساۋ،
جالپىلاسترىۋ - قول دانۋى سىندى ھكى
جاقاتان كوش سالۋاعا تاباندى بولىپ،
اوپل شارۋاشلىق ئۇندرىسى، مانەرلەۋ،
جاس كۇيىنده ساقتاۋ، اوپل شارۋاشلىقىنى
قىزىمەت وەتەۋ سىياقتى سالالارغا شۇ عملقا-
جه تى ئېرى توب ماشىنا - جابىدىق تاردى
كوش سالا جالپىلاسترىپ جانە قول دانپ،
مال شارۋاشلىقىنى، ورمان جەھمىسى،
ھەتكەشە كۆكۈنسى سىياقتى ئالسىز
سالالاردى ماشىنا لاندىر ۋە بىنشا زەرتتەۋ -
اشۇدى، جالپىلاسترىۋدى، قول دانۋىدى وۇز-
دىكىسىز كۇشىتىپ، شينجىا گنکش اوپل
شارۋاشلىق ماشىنا لارى كاسىپ سالاس-
نىڭ زەردىللىكەنۇڭ، سىفر لانۋاعا، جاسىل-
دانۋىغا قاراي تىيىن جاڭالاپ، دارە جەھىن-
جو عارىلاتۇن بلگەرلەتەدى.

مەن كەڭىيەتپ، ھېجەكاقى سېيانتى كىرسى-
تىڭ شارۋالار كىرىسىنەگى سالسەرما-
سەن ۇزدىكسىز جوغرابىلاتادى. عىلىم -
تەھىنیكاغا سۈپەنپ، ونمىدىلىكتى جوغراد-
لاتىپ، كۆمهسکى كۇشتەردى اشىپ، وسى
زامانىعى ھەمىشىلىكتىك، باعىملىقلەتكى
ونىمىدىلىگىن جوغرابىلاتادى. اۋىل شارۋا-
شىلىعنى كۇشەيتىن، اۋىل - قىستاققا تىيمىد-
لىك جاساۋ، شارۋالاрадى بايتۇ ساياساتى-
نىڭ تېبىنلىكلىرىنىڭ ئەرىتىرىپ، شارۋا بۇقاراسىن
اناعۇرلم كوب دامۇ جەتسىستكىتەرنىن
يىگىلىكتەندىرەدى.

4 "جۇمىستى" ئۇيىندى تۇردد
ويداىدىاي سىتەيىدى

وسى زامانىعى اۋىل شارۋاشىلىعنى
دامتۇ - اۋىل - قىستاققى جاپىياي گۇل-
دەندىرىۋەدى بىلگەرلەتۋىدىڭ بىرگە تاسى.
بۇكىل راييون سۋ، ھەڭنچاى، تۇقۇم شار-
ۋاشىلىعى، اۋىل شارۋاشىلىعى ماشىناالارى
سىندى "4 "جۇمىستى" ئۇيىندى تۇردد
ويداىدىاي سىتەپ، نەگىزدى ۇزدىكسىز
بەكەمەدەپ، اۋىل شارۋاشىلىعنىڭ، اۋىل -
قىستاققىڭ جوغرابى ساپالى دامۇنى تىرىك
بولادى.

سۋ بايلىعنان جوغرابى ونمىدىلىك-
پەن پايدالانۇ - شىنجىاڭ اۋىل شارۋا-
لىعنىڭ تېبىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جو-
عارېلاتۋىداعى "ئۇتقا". لى جىڭ بىلاي-
دەپ تانىستىردى: بۇكىل راييون سۋ بايلى-
خەن ئەنالا مەن ئالاتى دە جانى دەنلىقى

جالپي ئامجلس رۈھشك تىاناقتاردىلەغا نازار
□ ئانار بولۇت \ شينجىياڭ گازەتنىڭ
“ئىلىشىسى لىيۇ يى

شينجىياڭنىڭ بایلىق ارتىقشىلىعى
لدەن ھەرك، ھەكىن، مال شارۋاشلىلىعى
ونىمەرەننىڭ ھەركىشەللىكى اىقىن، وسى زا-
مانىعى اۆزىل شارۋاشلىقىن دامىتى باسىمدى-
ھى كورنەكتى، كومەسکى كۇشى وراسان
زور، اۆزىل شارۋاشلىقىندا قوّاتىسى رايون
قۇرۇۋدىنىڭ نەگىزى بىرىك، بولاشاعى نۇرلى.
اۆتونومىيالى رايوندىق 10 - كەزەك-
تى پارتىكۆمنىڭ سەگىزىنىشى جالپى ماجىلە-
سىندە مىنالارالقا قويىلىدى: اۆزىل شارۋا-
شلىقىندا قوّاتىسى رايون ستراتەتكىياسىن دىش-
كەرەلەي اتقارىپ، استقى، مايى، ماقتا
جانە تو قىماشلىق، كىيم - كەشەك،
جاسىل، ورگانىيكلەي جەمەس - جىدەك،
كۈكونىس، ساپالى مال شارۋاشلىلىعى ونىمە-
دەرى سىاقتى كاسىپ سالالارنىڭ داھۋىن
جەدەل بىلگەرەلەتىپ، شينجىياڭنىڭ مەمەلە-
كەتتىڭ استقى حاۋاپىسىزدىگەن جانە ما-
كىزدى اۆزىل شارۋاشلىلىعى ونىمەرەمەن
قاماداۋەمن قاما تاما سىز ھتۆدەگى ۋلەس
مولشەرن جوّاربلاتو كەرەك.

الداعى ئېرىز ھەزگەلەدە بۇكىل رايونە-
مىزدىك اۆزىل شارۋاشلىلىعى، اۆزىل -
قىستاق قىزىمەقىنەدە جالپى ئاماجلىستىڭ
رۇھىن جاپىياي دايىك تىلەندىرىپ، اۆزىل -
قىستاقلىڭ اناعۇرلىم مولشىلقا كەندەلۇنىن،
تۇرمىسىنىڭ اناعۇرلىم كوركەم بولۇنىن
قىستاقلىڭ اناعۇرلىم كوركەم بولۇنىن
قالاي جۇزەگە اسىرۇغا بولادى؟ ئىلىشى
وسى، جونىنندە تىلىشلىك بىستەدى.

”هکی تومهنهنگی شهکتی“ باتل ساققادی

اویل شارو اشلىعى كاسپ سالاسىنداعى
6 قواتىنى قالاشق قۇريلىسىن بەلسەنە دە-
كىگەر بىلەتىپ، 10 اوغان، قالانىڭ اویل شار-
واشلىعى ونمەدەرن مانەرلەۋ باقشا رايوا-
نى قۇريلىسنى ئۆيىندى تۇرەد قولداۋ
كۈرسەتىپ، ئېرى توب جاپىلىق ۋەنم
قۇنى 100 مىلييارد يۈاننان اساتىن اویل
شارو اشلىعى كاسپ سالاسى شۇعىرى
مەن 10 مىلييارد يۈاننان اساتىن ئۆيىندى
كاسپ سالاسى تىزبەگن قولشىنا قۇرىپ،
اویل - قىستاقتى گۇلدەندرۈدى جاپىي
دلگەر بىلەتتۆگە، اویل شارو اشلىعىندى
قوفاتى رايون قۇرۇدۇ جەددەلدەتتۆگە

نیلک زهر دله نئوگه، سیفر لانڈوا، جاسل۔
دانڈوغا فارای تیین جاچالاپ، دارہ جه سین
جو عاریلا تون بلگر بله ته دی۔

کاسپ سالاں شو عری قوریلسین
جه دله نه دی

کاسپ سالاں نیلک گولدنه نئی اوبل -
قسستاقی گولدنه ندبرو ستراتھ گیاسن ات۔
قاروڈیلک عتویندی ما زمۇنی، اوبل شارو۔
شلیق کاسپ سالاں شو عمرین قورو -
اوبل شارو اشلىعندا قواتنی رايون
قورو دیلک شەشۈش تەتقايسى -

تسعیت نیین و رکورسپ، داره جحسن جو-
عاریلا تؤدایی ”تُوقا“. لی جیک بسلای
ده پ تانسیتردی: بُوكل رایون سو بایلد-
عن ساپالی ورنا لاستریپ جانه و دان وید-
له سمدى پایدالانپ، هگن شارو اشلینعد-
داعی سوارو عا پایدا لانلاتن سو قاجهتن
ه ک زور داره جدده قامه تاماسز هتهدی.
”قُورعاق هگب، از - از دان تامشلاتیب
سوارو“ بوینشا اتز باسندما سو و نه مدهو
ته حنیکاسن کوش سالا جالپلاستریپ،
سو و نه مده پ تامشلاتیب سوارو، سو
مهن تیگایتیقتشتی عبر تولعا لاندره
سیاقتی ته حنیکالار دان شو عمر لی ولکی
کو، سدتی، سوارو و نمیدلیگن حوعارد-

رۆپ، سەھىت بويىش سپى سەد وە
درەرس بازا سن قورادى .
جالىپى ئاماجلىس مەنالاردى العا
قويدى: كەدەيلىكتەن ارىلىتۇدان قامال الو
جهىتسىتكەرنىن بەكەمەدپ جانە كەڭىدە-
تىپ، كەدەيلىكتەن ارىلىغان وڭىزلەردىڭ
داھۇيى مەن كەدەيلىكتەن ارىلىغان بۇقارا-
نىڭ كەرس دەڭگەين وۇزدىكسىز جوغا-
رىلاتۇر كەرەك .
اۇتونومىالى رايوندىق اۋەل - قىسى-
تاقىتى گۈلەندىرۇ مەكەمەسىنىڭ 1 - دارە-
جەلى شارلاۋىشىسى چىن لەي بىلاي
دەدى: جەر - جەر كەدەيلىكتەن ارىلىغان
اۋانداردىڭ داھۇيى جەدەل جەبەۋەدى نە-

رۇچىن جاپىي دايەكتىلەندىرىپ، اۋەل -
قىستاقتىڭ انساۇرلىم مولشىلقا كەنەلۇن،
تۇرمىسىنىڭ انساۇرلىم كۈركەم بولۇن
قىستاقتىڭ انساۇرلىم باقىتى، اۋەل -
قالا ي جۇزەگە اسىرۇغا بولادى؟ ئىلىشى
وسى جونىندا تىلىشلىك سىتەدى .

”كى تومەنگى شەكتى“ باتىل ساقتادى

استق پەن ماڭىزدى اۋەل شارۋاش-
لىغى ونمەدەرىمەن حاۋپىسز، ورنقىتى
قاماڭاۋدى قاماتا ماسز ھتو، استق حاۋپى-
سىزدىگىن قاھاتاما سز ھتۆدىڭ تومەنگى

قونسقا جايلي، كاسپىك بىغايلى اۋىل -

فاربر بوکل رایوندا جووا قابیقنى
حاشعاق، المۇرت، ئەحۋىزىم، بىلە حىلىقسىز،

او تیز و دلک، ولین هک زو، مولشه، ده

سنه من باس سنه و بساني - ايام اوين
شار و اشلعيندا قوهاتشي، رايون قهوره داعي،
ره حمله، قاز بنانيلك اوبل - قستاقتي، گوله

قىستاق قۇرادي
تاماشا اۋىل - قىستاق قونىس
ورتاسى - اۋىل - قىستاقتى جايپايدى گۈل-
دەندىرىۋىدى ملگەرەلەتتىدەنگ ماڭزىدى نە-
گىزى. چىن له يى بىلاي دەپ تانىستىرىدى:
الداعى ئېرىمىلىدە بۇكىل رايون جىجياڭ-
نىڭ 1000 قىستاقتىدا ولگى كورسەتتۇ، 10
مىڭ قىستاقتى رەتتەنۋ - وئاۋا" يېنجهنەرىي-
سىندا قامىتلغان وۇستانىم مەن 14دىستى
جۈيىدەلى ئۇيرەنپ، يىگەرپ، اۋىل - قىس-
نىقاتىڭ قونىس ورتاسىن رەتتەنپ، جاقسار-
تىپ، قونسقا جايىلى، كاسپىكە بىڭىغىلى،
جاراسىمىدى دا كورىكتى اۋىل - قىستاق
قۇرادي.

قازىر تۇتاس رايوندابى اۋىل -
قىستاقتى گۈلدەندىرىۋەن ولگى كورسە-
تەتىن 230 قىستاقتى قىستاق جوباسىن
جىساۋ قىزىمەتى تارتىپەن ملگەرەلەتتىلۇدە.
بىزىل رايونمىز اۋىل - قىستاقتار دابىي تۇر-
مىستىق قوقىر - قوقۇقىتاردى ئېرى جاققىتى
تۇتىدى جانە تۇرمىستىق لاس سوّلاردى

سالاسی شو عمر مناڭ تۇتاس كاسىپ سالاسی تىزبەگىنىڭ ۋۇنم قۇنى تۇڭەلـ دەدەي 10 مىللىياردد يۈانىن اسىپ، 2 كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىدەگى جەتكەـ كـ ”شى“ كاسپورىن مەن تىجارت كىرسىـ ئېرى مىللىياردد يۈانىن اساتىن كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىدەگى ئېرى توب ترەـ كـ تى كاسپورىنىدى جەتمىلىرىدىـ ”عېز جوبانىڭ بەتتالىستى يىگەرۋـ، نىسانا بەلگىلەۋ سىندى جەتكەكشىلىك رولىن ساۋالەلەندىرۋەمىز كەرەكـ“. لى جىڭ بىلاي دەدەي ؟ار دارەجەلى اۋىل شارۋاشلىقى، اۋىل - قىستاق تاراۋـ لارى نازارادى استق، ماي، ماقتا جانە توقمىاشلىق، كىيم - كەشك، جاسىل، ورگانىكالى جەمەس - جىدەك، كوكونس، ساپالى مال شارۋاشلىقى ونىمىدەرى سىاقتى كاسىپ سالاسى شوعىرى قۇردىـ سىنا شوعىر لاندىرىپ، شىنجىباڭنىڭ ھەـ كـ شەللىككە، باسمىدىققا يە اۋىل شارۋاشلىق كاسىپ سالاسىن ئېرى تۇتاس ورنا لاستـ رىپ، زەرتىتەپ، جوسپارلاپ، كاسىپ